

نویسنده: برنکلوگلی (Brian Cloughley)

منبع و تاریخ نشر: گلوبال ریسرچ «13-11-2018».

برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

فاجعه مواد مخدره در افغانستان: اقتصاد مواد

مخدره، کشور ما را نابود کرده است

*The drug catastrophe in Afghanistan: The Narcotic
Economy has destroyed our country*

در تاریخ (5) نوامبر، یکی دیگر از سربازان امریکایی توسط یکی از اعضای نیروهای نظامی افغانستان کشته شد، زیرا این کشور همچنان با خشونت در هفدهمین سال جنگ خود در معرض خشونت قرار می‌گیرد

دونا لد رامسفلد از سالهای (2001) تا (2006) در دوران زمامداری **جورج**

د بیلو بوش وزیر دفاع ایالات متحده امریکا بود او با سایر چهره‌های روان‌پریشی و مضطرب مانند **یک چینی** معاون رییس‌جمهور ایالات متحده امریکا مسول حمله‌ها و تهاجمات بالای افغانستان و عراق بودند. که میراث آنها در بسا از زمینه‌ها مشهود و قابل دید است که یکی از همچو میراث‌ها تولید روز افزون مواد مخدره در افغانستان میباشند.

آژانس خبر رسانی **ان بی سی (NBC)** در ماه اگست سال (2004) گزارش داد که

رامسفلد وزیر دفاع چنین اعلام کرد :

« نا دیده گرفتن خطر گسترش تجارت مواد مخدره در افغانستان نگران کننده و بسیار جدی است، که نتیجه اجتناب ناپذیری آن زمینه فساد را در دولت و روش های زندگی مساعد میسازد که این امر بخودی خود تا سف آور خواهد بود» او در این زمینه هشدار داد که «این موضوع برای جامعه بین المللی بطور فزاینده روشن است که مقابله با مشکل مواد مخدره در اینجا برای مردم افغانستان مهم است» .

رامسفلد در طول سالهای فاجعه بار و ویرانگره برای یک با رازچهره های شناخته شده جنگ طلب اصلی و آغازگر جنگ بود که اعلام او در مورد احتمال خطر فساد در حال وقوع بود یعنی که احتمال بروز خطر فساد وجود داشت. تنها جم ایالات متحده بالای افغانستان و بعد از آن آغاز عملیات ها موجب آن شد که افغانستان چهارمین کشور خطرناکتر و چهارمین کشور فاسد جهان شود.

« مشکل مواد مخدره طوریکه **رامسفلد** به آن اشاره کرده است به سرعت در طول سالهای جنگ گسترش یافته است تا جایکه افغانستان را میتواند از بین ببرد ، این یک دلیل اصلی برای محل ویا جای غیر قابل کنترل است یعنی که افغانستان را به یک محل غیر قابل اداره و کنترل در خواهد آورد. » .

این چه خوب است که افغان ها را بخاطر کشت کوکنار و تولید تریاک و هیروین سرزنش میکنند ، اما آنچه که آنها میخواهند بروفق تقاضای بین المللی است .

رویه مرفته اگر در مارکیت های جهان غرب متقاضیان و معتادان به مواد مخدره وجود نداشته باشند و یا صف نه بندند در آن صورت ابداً در افغانستان صنعت مواد مخدره و یا داد ستند این مواد وجود نمیداشت و به این مطلب باید توجه کرد که تنها (4) درصد از تولیدات عظیم و چشمگیر مواد مخدره این کشور در ایالات متحده امریکا عرضه میشود چونکه امریکا مقادیر بیشتر هیروین را از امریکای جنوبی دریافت میکند .

اقای جان سوپکو (John Sopko) سرمفتش خاص از ایالات متحده امریکا برای با زسازی افغانستان تا زه ترین گزارش ماها نه خود را آنچه که چشم دید او بوده است برای کنگره امریکا پیشکش و به نشر سپرد که محتوی این گزارش چنین است :

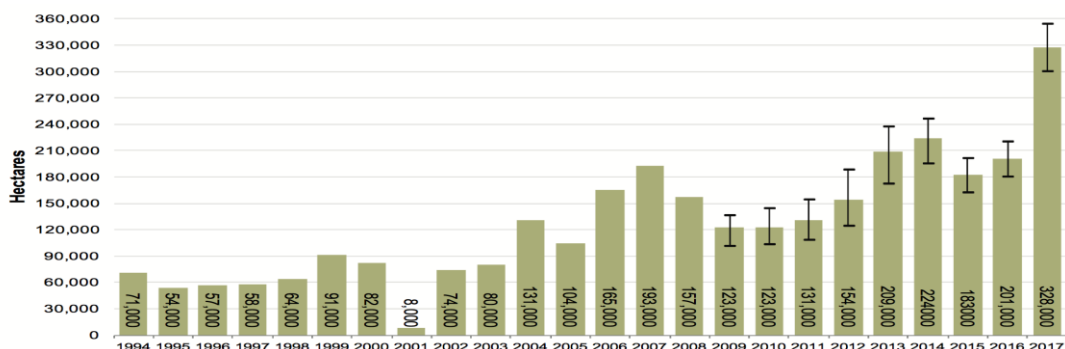
« ایالات متحده از سال (2002) تا ماه سپتمبر سال (2018) روزانه بطور اوسط تا (1،5) میلیون دلار بخاطر امحای مواد مخدره در افغانستان به اداره مسول این کشور کمک کرده است ولی علیرغم این همه کمک ها با زهم کشت و زرع خشخاش در سال (2017) که توسط دفتر ملل متحد «بیونما» در کابل افغانستان از سال (2002) یعنی از نخستین سال کامل مداخله ایالات متحده در افغانستان گزارش داده شده بیش از چهار برابر شده است ولی آنچه که در اینجا تعجب ناچیز را بار آورده است این است که کنون افغانستان بزرگترین منبع تولید ، ترافیک و معبر هیروین برای اروپا و کانادا شده است .

اقای سوپکو اظهار داشت « که سعی و تلاش بخاطر مبارزه علیه مواد مخدره از سال (2002) ومبلغی یا وجوه مالی که توسط مالیه دهندگان ایالات متحده امریکا تا حال هزینه شده بالغ به (8) میلیارد دلار میشود ولی با آنهم بحران تریاک افغانستان بدتر از همیشه است و افزایش روزافزون سطح ومیزان کشت کوکنار در افغانستان چشمگیر وافسرده کننده است . »

واشنگتن به خوبی از اثرات شوم ومخرب تولید وقاچاق و ترافیک مواد مخدر افغانستان مطلع واگاه است اما سرمفتش خاص برای بازسازی افغانستان چنین می نویسد:

« مبارزه با مواد مخدره به نظر میرسد که کاملاً از اجندای کار ایالات متحده امریکا در افغانستان زدوده شده است چونکه در دستور جدید (در ستراتیژی جامع) برای افغانستان به مبارزه علیه مواد مخدره حق اولویت داده نشده است ، بلکه موضوع مبارزه علیه مواد مخدره را در عملیات های عمومی که توسط نیروهای نظامی امریکا در افغانستان صورت میگیرد جا داده است ودرعین حال ارتش ایالات متحده امریکا میگوید که آنها وظیفه انجام هیچ نوع ماموریت را در مبارزه علیه مواد مخدره در این کشور ندارند واداره انکشاف بین المللی ایالات متحده میگوید که برنامه های جدید را برای مبارزه با کشت کوکنار در افغانستان برنامهریزی نخواهد کرد . شگفت اوراست که ارتش امریکا مستقردر افغانستان میگوید که آنها هیچ ماموریت مبارزه با مواد مخدره را در افغانستان ندارد .

Figure 1: Opium poppy cultivation in Afghanistan, 1994-2017 (Hectares)

Sources: MCN/UNODC opium surveys 1994-2017. The vertical lines represent the upper and lower bounds of the 95% confidence interval.

بعد از آنکه در ماه نومبر سال (2017) مبارزه مشترک نیروهای هوایی ایالات متحده و افغانستان درازبین بردن از مایشگای های مواد مخدره مربوط به طالبان در جنوب افغانستان آغاز شد چه اتفاقی رخ داد؟

مبارزان وسیع وگسترده که توسط هواپیماها بر (10) واحد از آزمایشگاه های مواد مخدره انجام شد شامل هجوم برخی از هواپیماهای نوع (Tocano) نیروهای هوای

افغان بود اما حمله اصلی توسط نیروهای هوایی ایالات متحده امریکا صورت گرفت که نیروهای هوایی امریکا برای اولین بار در افغانستان از هوا پیمای نوع (F-22) رپتور (Raptor) استفاده کرده که این هواپیما از پایگاه واقع در امارات متحده عربی به پرواز درآورده شد و همچنان هواپیماهای نوع (B-52) بمب افکن مستقر در قطر و از هوا پیمای نوع (F-16) از پایگاه بگرام در نزدیکی کابل برای حملات بر این آزمایشگاه ها استفاده شد و همچنان در این عملیات ها و حملات ، هواپیماها و وسایط نقلیه از نوع (KC-10) و (KC-32) نیز کار گرفته شد که البته اجرای این عملیات بسیار پرمصرف و گران قیمت بود که انجام شد.

جنرال نیکلسون ، فرمانده نیروهای خارجی مستقر در افغانستان در یک کنفرانس خبری چنین گفت : « ما به محل از آزمایشگاه های ویاتصفیه خانه های تریاک رسیدیم یعنی در آنجا که کونار را به هیروین تبدیل میکنند و ما به انبارها و ذخیره های انباشته از محصولات نهایی و مرکز فرماندهان طالبان که از آنجا همه چیزها را در تحت نظارت و کنترل خویش قرار میدادند رسیده و برخورد کردیم » نه تنها این بلکه : او افزود « اداره مبارزه با مواد مخدره برآورد میکند که در سراسر افغانستان در حدود از (400) تا (500) آزمایشگاه های تریاک که تریاک را به هیروین تبدیل میکنند وجود دارد و ما با حمله و هجوم هوایی خود در ماه نومبر سال (2017) توانستیم که ده ها آزمایشگاه های از جمله این (400) آزمایشگاهها را نابود سازیم .»

اما سرمفتش خاص برای بازسازی افغانستان در ماه اکتوبر سال (2018) بماند میگوید : که ارتش امریکا اظهار داشت که ما هیچ نوع ماموریت در قبال مبارزه با مواد مخدره در افغانستان را در اجندای کاری خود نداریم و این چرا ؟ باید گفت که دیگر هیچکس بهتر تر از **جان سوپکو** نیست که بتواند در مورد مواد مخدره در افغانستان همچو توضیحات همه جانبه ارائه نماید - آنچنانیکه او قبلاً مشاهده کرده بود که بمباران هوایی نیروهای هوایی پنتاگون علیه آزمایشگاه های مواد مخدره در افغانستان ممکن است چندان اثر قابل ملاحظه نداشته باشد چراکه تاثیر طولانی مدت در مورد مبارزه علیه مواد مخدره در این کشور تا هنوز مشخص نیست نه تنها که مشخص نیست بلکه این حملات هوایی میتواند که موجب مرگ و میر غیر نظامیان شود و اهالی قرا و قصبات افغانستان را به طالبان نزدیک سازد و یا کمکی به طالبان کند که ساحه نفوذ آنها در روستاها بیشتر و بیشتر شود .

گفته ها و پیش بینیهای جان سوپکو بجا و کاملاً درست بود ، چراکه همان سان توسط واشنگتن پست گذارش شد و آن اینکه از ماه جنوری تا ماه جون سال (2018) ماموریت سازمان ملل متحد در افغانستان (353) مورد تلفات غیرنظامیان ، از جمله (149) مورد مرگ و میر ناشی از حملات هوایی راثبت نموده که (52) درصد افزایش را نسبت

به سال (2017) نشان میدهد.

شکی نیست که این تلفات غیرنظامیان شامل حال مردم دهاتی و روستایی نباشد که این خود نمونه‌ای ویا پیامد از هجوم و حملات هوایی در ماه جولای سال (2018) بود که نیویارک تایمز این رویداد را چنین گزارش میدهد:

« این تلفات غیر نظامیان شامل چندین تن از اعضای یک خانواده از جمله سه کودک خورده سال بودند هنگامیکه نیروهای هوایی امریکا بالای خانه آنها بمب پرتاب میکنند و خانه‌ای شان را منهدم و ویران میکند که آنها کشته میشوند که این رخداد را چندین مقام رسمی افغان در تاریخ (20) جولای نیز تایید میکنند، آنچه که بعداً دریافتند ویا اطلاعات درست کسب کردند، اطلاع طوری بود که این رخداد در ولایت کندوز در جایکه طالبان در آنجا تسلط بیشتر داشتند بوقوع پیوسته است، مقامات امریکایی و افغانی در ابتدا از وقوع این رخداد انکار کردند و گفتند که هیچ شهروندی ملکی در اثرتها جم هوایی نیروهای هوایی ما کشته نشده است. بلکه کشته شده‌ها و قربانیان همه طالبان بوده‌اند که (11) جسد اعم از زنان و کودکان به بیمارستان کندوز آورده شده بودند که اینها در حدود (4) مایل دورتر از ناحیه چاردره کندوز که محل حمله بود به قتل رسیده‌اند. این همان اکا ذیب شاخدار است چونکه در صفوف طالبان رزمندگان زن و کودکان اصلاً وجود ندارد.

زمانیکه مقامات مسول ایالات متحده امریکا و «ناتو» و مقامات افغانی در ابتدا از همچو رخداد انکار میکنند و میگویند که مرگ و میرهای غیر نظامیان ناشی از حملات هوایی نبوده و بعداً درمی یابند که آنها حقیقت را کتمان کرده‌اند و آن اینکه نمیتوان حقیقت را پنهان کرد بخصوص وقتیکه جسد های تکه تکه شده‌ای کودکان به روی زمین گذاشته میشود طشت دروغگویی آنها از بام می افتد چونکه همچو اعلامیه‌ها و ادعاهای پوچ و مزخرف مستقیماً توسط ستیزه جویان پخش میشود و بگفته سرفتش خاص برای بازسازی افغانستان که در اظهارات پیش گفته‌ای خود گفته بود که همچو حملات زمینه تقویت شورشیان را مساعد می سازد درست و حقیقت است و این خود میتواند توضیح دهد که چرا با این پیمانها از اجرای عملیات هوایی خود علیه تسهیلات مهندسی شده‌ای اوپیوم تبلیغ میکنند، اما اکنون بعد از این چه اتفاق می افتد:

کارشناسان ارشد به وزارت امور خارجه و پنتاگون گفتند: که مشکل مواد مخدره افغانستان بسیار زیاد و گسترده است، بگونه‌ی مثال «در سال «2014» در پوهنتون جورج تون (Georgetown) سیگا ردرسخنرانی خود گفت: ما در هر متر ویا در هر مقیاس قابل تصور شکست خورده ایم و آن اینکه کشت و تولید تریاک در افغانستان نه تنها که از بین نرفته ویا کاهش نیافته است بلکه چند بار نسبت به قبل بیشتر شده است و این خود زمینه را برای افزونی عواید طالبان مساعد ساخته است و در جنب آن

بگونه بی سابقه تعداد معتادین به تریاک را در افغانستان زیاد ساخته است که هیچ چیزی از آن زمان به بعد تغییر قابل بهبود رونما نشده است، رعد و برق و پراوازه‌های پرطنین مخوف هواپیماها در سال (2017) بطور کامل ناکام و بدون دستاورد چشمگیر بوده است چونکه اکثر از برنامه‌ها و عملیات‌ها بخاطر تلاش برای امحاء و پاک‌سازی تولید مواد مخدر در اتحادیه و همبستگی نظامی ایالات متحده و «نا‌تو» و افغانستان به شکست مواجه شده است و همین نیروهای نظامی هستند که اکنون در باتلاق ولزنجار شورشیان درگیر مانده اند فاجعه‌ای مواد مخدره اکنون برای همه کسان روشن شده است چونکه بعد از (17) سال جنگ دوامدار با مصرف در حدود (8) میلیارد دلار، بازم کشت و زرع و تجارت خشخاش و مواد مخدره در افغانستان صاعقه وار در حال انکشاف و پیشرفت است .

آیا این واقیعت میتواند نشان دهنده سطح کلی صلاحیت وزارت امور خارجه و پنتاگون باشد؟ آیا آنها می‌توانستند چیزی درست کنند؟

----- **با تقدیم احترامات «18-11-2018»**